

ΓΙΩΡΓΗΣ ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Γεννήθηκε στον Ζαρό Ηρακλείου Κρήτης. Σπούδασε κλασική φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και στο King's College του Πανεπιστημίου του Λονδίνου (Ph.D.). Είναι καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Έχει γράψει βιβλία και άρθρα για τον Όμηρο, τη λυρική ποίηση, την τραγωδία, τον Αριστοτέλη, το Αρχαίο Ελληνικό Μυθιστόρημα, την αρχαία ελληνική λογοτεχνική κριτική και ασχολείται με τη μετάφραση κλασικών κειμένων. Τα ενδιαφέροντα του στρέφονται επίσης στη μελέτη της σύγχρονης Νεοελληνικής Λογοτεχνίας και έχει γράψει βιβλία και άρθρα για τον Σολωμό, τον Σεφέρη, τον Σικελιανό, τον Ελύτη, τον Σινόπουλο, τον Εμπειρικό, τον Ρίτσο, τον Εγγονόπουλο κ.α.

ΒΡΑΒΕΙΑ

1982: Βραβείο Νίκος Καζαντζάκης

1983: Κρατικό Βραβείο Μυθιστορήματος για το μυθιστόρημα "Ιστορία"

1962: Β' Βραβείο Πανσπουδαστικής Ποίησης με κριτές τον Ο. Ελύτη, τον Γ. Ρίτσο, και τον Ν. Βρεττάκο.

ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

Λειμωνάριο, μυθιστόρημα. 1η έκδοση, Αθήνα, Κάλβος, 1974. Σελ. 166. 2η έκδοση, Αθήνα, Κέδρος, 1994. Σελ. 194. ISBN: 960-04-1022-4

Η Αρραβωνιαστικιά, μυθιστορία. 1η έκδοση, Αθήνα, Κέδρος, 1979. Σελ. 141. 2η έκδοση, Αθήνα, Κέδρος, 1996. Σελ. 141. ISBN: 960-04-1345-2.

Ιστορία, μυθιστόρημα. 1η έκδοση, Αθήνα, Κέδρος, 1982. Σελ. 171. Κρατικό Βραβείο Μυθιστορήματος 1983.

Ανωφελές Διήγημα, μυθιστόρημα, 1η έκδοση, Αθήνα, Κέδρος 1993. Σελ. 283. ISBN: 960-04-0776-2.

Ερωτικόν, πεζογραφήματα. 1η έκδοση, Αθήνα, Κέδρος, 1995. Σελ. 181. ISBN: 960-04-1085-2.

Στην Κουιάδα των Αθηνών, μυθιστόρημα. 1η έκδοση, Αθήνα, Κέδρος, 2000. Σελ. 293. ISBN: 960-04-1850-0.

ΠΟΙΗΣΗ

Ο Ζαχαρένιος Εραστής, 11 και ένα ποιήματα. Αθήνα, Στιγμή, 1984. Σελ. 30.

Απόλογος, σχεδιάσμα μετάφρασης, ποιήματα, Αθήνα, Στιγμή, 1997. Σελ. 37. ISBN: 960-269-168-0.

Αυτοτελείς Νεοελληνικές Μελέτες

Γιώργος Σεφέρης, Μεταγραφές (Φιλολογική Επιμέλεια, Σχόλια και Επίμετρο), 1η έκδοση, Αθήνα, Λέσχη, 1980. Σελ. 340. 2η έκδοση, Αθήνα, Ίκαρος, 2000. Σελ. 340. ISBN: 960-7721-60-8.

Ανδρέας Εμπειρικός, Ο ποιητής του Έρωτα και του Νόστου, Αθήνα, Κέδρος 1983. Σελ. 212.

Ανδρέας Εμπειρικός, Η Σήμερον ως Αύριον και ως Χθες (Φιλολογική επιμέλεια, Σχόλια και Επίμετρο) Αθήνα, Άγρα, 1984. Σελ. 175.

Ο Βασιλιάς της Ασίνης, Η ανασκαφή ενός ποιήματος. Αθήνα, Στιγμή, 1986. Σελ. 117.

Ανδρέας Εμπειρικός, Ο Μέγας Ανατολικός, τόμοι 8 (Φιλολογική επιμέλεια, Σχόλια και Επίμετρα) Αθήνα, Άγρα, 1990-1992. Σελ. 2150. ISBN: 960-325-022-8.

Ανδρέας Εμπειρικός, Εσ-Εσ-Εσ-Ερ Ρωσία (Φιλολογική επιμέλεια, Σχόλια και Επίμετρο) Αθήνα, Άγρα, 1995. Σελ. 17. ISBN: 960-325-158-5.

Ανδρέας Εμπειρικός, Ζεμφύρα ή Το μυστικόν της Πασιφάης (Φιλολογική επιμέλεια, Σχόλια και Επίμετρο) Αθήνα, Άγρα, 1984. Σελ. 38. ISBN: 960-325-271-9.

Μεταφράσεις

Στα Αγγλικά:

The Spiritual Meadow [tr.by]: Mary Argyraki. Dedalus Ltd, 2000. 178 pp. ISBN: 1-873982-44-5.

The History of a Vendetta [tr.by]: Helen Cavanagh. Dedalus Ltd, 1991. 125 pp. ISBN: 0-7818-0002-1

A Report of a Murder [tr.by]: Helen Cavanagh. Dedalus Ltd, 1995. 215 pp. ISBN: 1-873982-12-7

Eroticon, [tr.by]: David Connolly. Dedalus Ltd, 1999. 190 pp. ISBN: 1-873982-88-7

Στα Γερμανικά:

Der Schlaf der Rinder [tr.by]: Norbert Hauser. Bruckner & Thunker, 1996. 186 pp. ISBN: 3-905208-24-5 2η έκδοση, Piper, 1998. ISBN: 3-492-22512-2

Bericht von einem vorbestimmten Mord. [tr.by]: Norbert Hauser. Roman DuMont, 1998. 274 pp. ISBN: 3-7701-4463-5

Στα Εβραϊκά:

Ιστορία [Tr.by]: Amir Zucerman, 1998. 128 pp.

Ο ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ

Γραμμένα σε σύγχρονο ύφος που θυμίζει τα τελευταία έργα του Κούντερα, του Μαρκέζ και το Grimus and Shame του Σάλμαν Ράσντι, οι έξι νουβέλες του Γιώργη Γιατρομανωλάκη προσεγγίζουν μια πλούσια ποικιλία παραδόσεων της Ελληνικής γλώσσας: Οι μεγάλες ιστορίες ειπωμένες σε πρώτο πρόσωπο από τον Ηρόδοτο, τον "πατέρα της ιστορίας" του 5ου αιώνα π.Χ. το ερωτικό ρομάντζο πλεγμένο με το στοιχείο του τρόμου, κατά την αφήγηση του Αχιλλέα Τάτιου του 2ου αιώνα μ.Χ. • οι σπιντόζικες ιστορίες - ανέκδοτα που αντάλλαζαν οι Βυζαντινοί καλόγεροι του 6ου αιώνα. τα παλιά εγχειρίδια λαϊκής θυμοσοφίας των οποίων η αθωότητα είναι συνδεδεμένη με μια εκλεπτυσμένη και επίσημη γλώσσα. όλα αυτά είναι μερικά από τα συστατικά του μεθυστικού ποτού που μας προσφέρει η λογοτεχνική γραφή του συγγραφέα.

Καθένα από τα έξι βιβλία του συγγραφέα, είναι έντονα διαφορετικό. Με διάφορες διαβαθμίσεις, ο κοινός παράγοντας ο οποίος διαπνέει όλα του τα έργα είναι ένα εξαιρετικά εκλεπτυσμένο και μεταμοντέρνο pastiche. Αυτός ο παράγοντας είναι ιδιαίτερα εμφανής στο Λειμωνάριο (το οποίο βασίζεται σε ιστορίες μοναχών), στην Ιστορία (Ηρόδοτος) και στο Ερωτικόν. Η αναγνώριση αυτού του pastiche αποτελεί ένα μόνο μέρος της τέρψης που προκαλεί η ανάγνωση αυτών των βιβλίων: ακόμα και στις πιο περιπαικτικές και έντονα υπαινικτικές στιγμές του, ο Γιατρομανωλάκης εμφανίζει μια λογοτεχνική φωνή η οποία είναι δυνατή, ιδιόμορφη, και άμεσα αναγνωρίσιμη - όπως αποδεικνύουν οι μεταφράσεις των έργων του, στις οποίες η ίδια φωνή ηχεί δυνατά και καθαρά μέσα από τη δουλειά τριών διαφορετικών μεταφραστών.

Όπως αναμένεται από ένα συγγραφέα ο οποίος απολαμβάνει τη χρήση τέτοιων ανορθόδοξων πηγών, η μυθιστορηματική γραφή του έχει μικρή σχέση με τον κλασικό ρεαλισμό του 19ου αιώνα ή τους απογόνους της που βασίζονται στην πλοκή και που συγκροτούν τις λίστες των μπέστ-σέλερ στις μέρες μας.

Ο Γιατρομανωλάκης εισχωρεί σε μια παράδοση στην οποία η ρεαλιστική αναπαράσταση, η αγωνία στην πλοκή, και η δημιουργία "ολοκληρωμένων χαρακτήρων" έχουν μικρή σημασία.

Κανένα από τα έργα του δε διηγείται μια απλή ιστορία. σε εκείνα που περιέχουν δραματικά γεγονότα, η εξέλιξη της πλοκής δίνεται από την αρχή του μυθιστορήματος. Όπως και στην Ελληνική τραγωδία, ο "έλεος και ο φόβος" ενέχονται στον τρόπο αφήγησης-όχι στην ιστορία. Το Ερωτικόν δεν έχει ούτε ιστορία ούτε χαρακτήρες αν και διακρίνεται και αυτό όπως και το Ανωφελές Διήγημα από μια δυνατή, χαρακτηριστική φωνή, ενώ διακατέχεται από μια αίσθηση κατωτερότητας και, με δριμύ παραλογισμό, μάχεται με την αφηγηματική τέχνη του συγγραφέα με την ελπίδα μιας ανέφικτης ανταμοιβής.

Με τον εσκεμμένα παράδοξο τρόπο του, ο Γιατρομανωλάκης δε φοβάται να χειριστεί βαρυσήμαντα θέματα. Και η Ιστορία και το Ανωφελές Διήγημα έχουν το θάνατο και την εκδίκηση στο κέντρο της αφήγησης τους. ο συγγραφέας στρέφει μια προσεκτική και ατρόμητη ματιά τόσο στις φυσικές όσο και στις ψυχικές συνέπειες της απόφασης του να αφαιρεθεί μια ζωή. Το Ερωτικόν δεν είναι βέβαια ένα εγχειρίδιο του σεξ, όπως επιφανειακά παριστάνει, αλλά μια εξερεύνηση του ερωτισμού μέσα από τη γλώσσα.

Τα περισσότερα βιβλία του εμπνέονται από μια έντονη αίσθηση του τόπου. Αυτό ισχύει κυρίως στα δύο μυθιστορήματα τα οποία εκτυλίσσονται στην Κρήτη. Αλλά για το Γιατρομανωλάκη, όπως και για άλλους Έλληνες συγγραφείς του 20ου αιώνα, το Ελληνικό τοπίο δεν είναι απλά ένα φόντο. Με έναν ανιμιστικό τρόπο, τα ανθρώπινα όντα στον κόσμο του Γιατρομανωλάκη είναι άρρηκτα δεμένα με το τοπίο στο οποίο ζουν και το οποίο, όπως υποδηλώνεται, μπορεί πραγματικά να καθορίσει την πορεία της ζωής του.

Τα βιβλία του είναι εξαιρετικά μεστά και ανταμείβουν τον αναγνώστη ακριβώς επειδή οι χαρές τους αποδίδονται με τέτοιους τρόπους.